

Abstrakt

U hejnových druhů ryb hrají sociální interakce zásadní roli při vytváření skupiny a schopnosti kolektivního rozhodování. Takové chování má významný vliv na ekologické a evoluční procesy probíhající v populacích ryb žijících ve volné přírodě. Sociální interakce mezi jednotlivci v hejnu jsou řízeny individuálními preferencemi, jsou ale také výrazně ovlivňovány vnějším prostředím. Cílem mé diplomové práce bylo zjistit, jak je sociální struktura hejnových ryb ovlivňována vnějšími faktory prostředí, a to konkrétně zákal, který představuje jeden ze zásadních faktorů ovlivňujících chování ryb v antropogenně narušených ekosystémech tekoucích vod. Jako modelový organismus jsem použila ouklej obecnou (*Alburnus alburnus*), která je hejnovým pelagickým druhem. Cílem mé práce bylo zjistit, jestli má zvýšený zákal vliv na strukturu hejna, konkrétně, jestli dochází při zvýšeném zákalu ke zvýšenému shlukování jedinců v reakci na zhoršené vizuální podmínky prostředí. Za tímto účelem jsem v laboratorním experimentu sledovala 40 jedinců oukleje při třech různých hladinách zákalu (0 NTU, 30 NTU, 60 NTU). Výsledky mé práce ukázaly, že ouklej reaguje na hladiny zákalu zvýšením kompaktnosti hejna, a to již při střední hladině zákalu (30 NTU). Tyto výsledky ukazují na značnou behaviorální plasticitu oukleje, a tudíž i na vysoký potenciál přizpůsobení k antropogenním změnám v prostředí tekoucích vod.

Klíčová slova: zákal, sociální chování, hejno, ouklej obecná, sladkovodní ryby, řeky